

Components of Quality of Marital Life: A Meta-Composite Study

Received: 2020-03-30

Accepted: 2020-08-25

Fatemeh Nemati Sogolitappeh	Assistant Professor, Department of Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran
Keyvan salehi	Assistant Professor, Department of Psychology, University of Tehran, Tehran, Iran
Fateme Sadat Rahimi	PhD Student Counseling, Department of Psychology, University of Tehran Aras International Campus, Tehran, Iran
Mohamad Khaledian mailto:khaledian12@ut.ac.ir	PhD Student Counseling, Department of Psychology, Payam Noor University, PO BOX 19395 - 3697 Tehran, Iran (Corresponding Author)

Abstract

Attention to improving the quality of marital life is an important issue for the health of the individual, family, and community. The aim of this study was to combine the studies on components of marital quality and marital quality of couples. To this end, qualitative and meta-combined approaches used. The studied documents were collected using the search terms related to the quality of life and quality of marital life in the period between 2004 and 2019 in the Civilica, SID, Magiran databases. The findings suggested that by reviewing 50 articles out of initial articles 2069, 10 dimensions including individual, family, and environmental dimensions and 46 components as effective factors in the marital quality of life were identified in various domestic studies. It is concluded that based on different researches, various factors play a role in the couples' quality of life. Upon identifying these factors, the quality of life can be strengthened and family counselor interns can be trained to improve the quality of life in this way.

Key words: *quality of life, marital life, quality components, meta-study, meta-composition*

Introduction

Family is viewed as the first, most important and most special social institution in the history of human's culture and civilization. Family is a center that must be strengthened and

solidified to maintain human dignity and privacy and to meet his physical, mental and spiritual development and perfection. Family cohesion is an undeniable necessity to preserve the cohesion of the society and to provide a healthy environment for human life and perfection (Olia Zadeh & Raeisi, 2017). Marriage is one of the most important interpersonal relationships based on which a man and a woman seek to live together as a couple based on a legal, religious and moral principles while striving to achieve a stable life and experience satisfaction during their lives (Kianipour & Aminiha, 2020).

The quality of marital life has been regarded as a function of a marriage success, and this dimension is currently regarded to be one of the most important predictors for the continuity and stability of marital relationships (Barzegar & Samani, 2016). Studying couple relationships helps structural frameworks to be formed. The quality of marital relationships has a basic role in assessing the overall quality of family relationships as it is a multidimensional concept involving various marital relationship dimensions such as adjustment, satisfaction, happiness, cohesion and commitment (Drakhshan, 2019). Therefore, this study aimed to investigate the dimensions of quality of marital life and the factors affecting it in a meta-composite way and can lead to a deep understanding of quality of life. It can also serve to complement existing theories in this field.

Methodology

The present research was performed with a qualitative approach and via document analysis method using meta-composite method. Meta-composite approach requires the researcher to conduct a thorough and in-depth review and combine the findings of related qualitative research. By investigating the findings of the main research articles, researchers have revealed and created terminologies that suggest a more comprehensive representation of the phenomenon under study (Zimmer, 2006). To investigate the objective of this article, researchers have reviewed previous researches in the area of quality of life in Iran and thus, a seven-step method has been suggested by Sandelowski & Barros (2007) as follows:

Step 1: Research question

Step 2: Systematic review of the background

Step 3: Search and selection of appropriate texts

Step 4: Extraction of textual information

Step 5: Analysis and combination of qualitative findings

Step 6: Quality Control

Step 7: Findings

Results and discussion**Table 1.**
Factors constituting quality of marital life

Component	Concept
Personal	Honesty, agreement, interest, love, commitment, hope and motivation, decision making
Interpersonal	Independence, decision-making power, satisfaction, good relationship, speaking skills, attentive listening, avoidance of domination
Environmental	Health care, welfare, amenities, recreation, travel
Economic	Making money, being employed, buying equipment (expectations)
Socio-cultural	Feeling social, helping others, public relations, familiarity with barriers to communication, altruism
Spiritual	Religious beliefs, acceptance of life realities, commitment
Emotional	Intimacy includes physical and sexuality, beauty, expressing love, expressing emotions, impulse control, loving behaviors
Health-somatic	Face changes, physical health, chronic illness
Psychological	Empathy, respect, identification of thoughts and cognitive error, communication patterns, adaptation
Familial	Ignoring the spouse's mistakes, dependence on the wife's family and dependence on the husband's family

Conclusion

This study aimed at determining the components of quality of life and of marriage via meta-composite method. The findings demonstrated that individual, interpersonal, environmental, economic, cultural-social, spiritual-religious, emotional, health - physical, psychological and familial components contribute to the quality of life, marriage, as each of these components involve several concepts that can be recognized to provide a comprehensive understanding to improve the life of couples and to provide a healthy life. Negative interactions between couples have been found to increase the likelihood of divorce by reducing the positive aspects of marriage such as satisfaction, commitment and trust in the relationship (Saeedpoor, Asghari & Sayadi, 2018). Therefore, the strength of the family foundation and the quality of life among couples are always taken into account and the health of society relies on the stability of the family. As a result, the present study was done to determine the role of combining studies on the components of quality of life and marriage of couples.

According to the results, one can suggest that several factors are effective in the quality of marital life. Identifying each of these factors plays a role in health and quality of life for an appropriate planning while providing health for the family and the community as a whole.

Contributing authors

In this study, according to the research method, which was meta-composite, all authors contributed to reviewing, collecting, writing, analyzing and summarizing the data.

Funding

This study was performed at the personal expense of the researchers.

Availability of data and materials

Previous research was applied in this study. These articles are easily accessible to researchers through Google, journal archives, and the University Jihad website.

Satisfaction for publication

The authors are completely satisfied with this article being published

Conflict of interest described

The authors express that this research work does not conflict with the interests of any individuals, groups or organizations.

References

- Barzegar, E., & Samani, S. (2016). The Meditating Role of Intimacy in the Association between Communication Patterns and Quality of Married Life. *Journal of woman & society*, 7(2), 115-128. [\[Link\]](#). [persian].
- Kianipour, F., & Aminiha, A. (2020). The effectiveness of emotion- focused couple therapy on emotional divorce and the quality of the relationship with the spouse's family. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 9(2), 195-212. [\[Link\]](#).
- Olia Zadeh, M., & Raeisi, Z. (2017). Effectiveness of Solution-oriented Teaching on Marital Conflicts and Life Quality in Couples in Isfahan. *Journal of community health*, 11(3), 1-10. [\[Link\]](#).
- Saeedpoor, F., Asghari, F., & Sayadi, A. (2018). Comparison the effectiveness of Bowen family therapy approach and McMaster's model on intimacy, cognitive emotion regulation and family function in couples who exposed to divorce. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 8(2), 191-214. [\[Link\]](#).

Family Counseling and Psychotherapy, Vol. 10, No. 1 (29), 2020

Sandelowski. M., & Barros, J. (2007). Handbook for synthesizing qualitative research. Springer publishing company Inc. [[Link](#)].

Zimmer L. (2006). Qualitative meta-synthesis: a question of dialoguing with texts. *Journal of Clinical Nursing*, 53(3), 311–318. [[Link](#)].

مؤلفه‌های کیفیت زندگی زناشویی: یک مطالعه فراترکیب

پذیرش: ۱۳۹۹-۰۶-۰۴

دریافت: ۱۳۹۹-۰۱-۱۱

فاطمه نعمتی سوگلی تپه	استادیار گروه روانشناسی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران
کیوان صالحی	استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران
فاطمه السادات رحیمی	دانشجوی دکتری مشاوره پردیس بین‌المللی ارس، دانشگاه تهران
محمدخالدیان	مربی گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
mailto:khaledian12@ut.ac.ir	

چکیده

توجه به بالا بردن کیفیت زندگی یک اصل برجسته در سلامت و بهداشت فرد، خانواده و جامعه است. پژوهش حاضر با هدف ترکیب نتایج پژوهش‌های انجام‌شده درباره مؤلفه‌های کیفیت زندگی زناشویی زوجین انجام شد، برای رسیدن به این هدف از رویکردهای کیفی و فراترکیب استفاده شد. اسناد مورد مطالعه با استفاده از جستجوی کلیدواژه‌های مرتبط با کیفیت زندگی و کیفیت زندگی زناشویی در بازه زمانی میان ساله‌ای ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۸ در پایگاه‌های داده از جمله پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، بانک اطلاعات نشریات کشور و سیولیکا گردآوری شد. یافته‌ها نشان داد که با بررسی ۵۰ مقاله از ۲۰۶۹ مقاله اولیه ۱۰ بعد اعم از فردی، خانوادگی و محیطی و ۴۶ مؤلفه را همچون عوامل مؤثر روی کیفیت زندگی زناشویی که در پژوهش‌های گوناگون داخلی شناسایی کرده‌اند. نتیجه‌گیری می‌شود که بر پایه پژوهش‌های گوناگون عوامل ناهمسان و فراوانی در کیفیت زندگی زوجین نقش دارد که با شناسایی این عوامل می‌توان زمینه بالا بردن کیفیت زندگی را فراهم نمود و همچنین می‌توان کارآموزان مشاوره خانواده را آموزش داد که در امر بالا بردن کیفیت زندگی به شیوه علمی اقدام نمایند.

کلیدواژه‌ها: کیفیت زندگی، زندگی زناشویی، مؤلفه‌های کیفیت، فرامطالعه، فراترکیب

مقدمه

خانواده نخستین، برجسته‌ترین و خاص‌ترین نهاد اجتماعی در تاریخ فرهنگ و تمدن آدمی است. خانواده کانونی است که باید برای حفظ کرامت و ارج آدمی و تأمین سلامت جسمانی و روانی و رشد معنوی و

کمال او استحکام یابد. استواری خانواده به منظور ماندگاری انسجام جامعه و تأمین محیطی سالم برای زیستن و رشد آدمی، نیازی انکارناپذیر است (Olia Zadeh & Raeisi, 2017). خانواده اصلی‌ترین و پربرکت‌ترین نهاد جهان هستی است و همچنین باشکوه‌ترین جلوه زندگی و آفرینش، خانواده است. پیامبر گرامی (ص) فرمودند: از دیدگاه من دوست‌داشتنی‌ترین ساخته‌ی هستی خانواده است؛ و غایت یا هدف اصلی خانواده دستیابی به آرامش و تجربه خوشبختی و کمال است. در واقع رسالت اصلی زوجین آن است که با مودت و آموزش، آرامش‌بخش وجود همدیگر باشند (Afrooz, 2020).

ازدواج ورود به مرحله تازه‌ای از زندگی است که بخش باارزشی از زندگانی فردی و اجتماعی هر فرد را دربرمی‌گیرد. خانواده نیز از فرایند رشد و تحول گذر می‌کند و روابط نقشی میان اعضای آن در طول زمان تغییر قابل توجهی می‌کند (Razavi, Jazayeri, Ahmadi & Etmadi, 2019). پیوند زناشویی جزء مهم‌ترین روابط بین فردی است که بر اساس آن مرد و زن بر اساس تعهدی قانونی، مذهبی و اخلاقی تصمیم می‌گیرند به‌عنوان زن و شوهر کنار هم زندگی کنند و آرزو دارند و تلاش می‌کنند تا بر اساس اهداف مدنظرشان زندگی باثبات و رضایتمندی را تجربه کنند (Kianipour & Aminiha, 2020). رابطه بین زوجین یکی از پیچیده‌ترین روابط انسانی است و به دلیل اینکه روابط زوجین هم‌زمان دارای همه ابعاد زیستی، اقتصادی، عاطفی و نیز روانی-اجتماعی است هیچ‌کدام از روابط انسانی دارای ابعاد وسیع و متعدد همانند رابطه زوجین نیست (Karimi, Donyavi, Rahnejat, & Kianimoghadam, 2017). انتخاب همسر و پیمان و معاهده زناشویی شروع عاطفی در پیشرفت و رشد شخصیت و کمال آدمی تلقی می‌شود. بدون شک انتخاب شریک زندگی یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین تصمیم‌ها در طول زندگی هر فرد است و ارزش اصلی خانواده، حاصل شبکه روابطی است که توسط اعضای آن به وجود آمده است. هر خانواده همیشه و همواره به دنبال زندگی باکیفیت است و داشتن کیفیت زندگی مطلوب نیز همواره آرزوی تمام اعضای خانواده بوده است (Keshavarz, Ghanbarian, Skandari & Saeedi, 2020).

کیفیت زندگی به‌طور خاص، درک ذهنی و فرد را نشان می‌دهد و دربرگیرنده روابط بین فردی مؤثر، توانایی انجام فعالیت‌های مثبت و هدفمند و احساس خوشبختی در زندگی است (Perrotti, Ecarnot, Monaco, 2019). کیفیت زندگی، مفهوم وسیعی است که عرصه‌های مختلف زندگی همچون وضعیت مالی، کار، عشق، مذهب و همچنین سلامت جسمی، روانی و اجتماعی را در بردارد. طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی، کیفیت زندگی عبارت از تصور افراد از موقعیت خود در زندگی با توجه به

بافت فرهنگی و سیستم‌های ارزشی که در آن به سر می‌برند، با در نظر گرفتن اهداف، انتظارات، استانداردها نگرانی‌هایشان است (Tahery, Kamangar, Cheraghian, Mousavi, & Solaimanzadeh, 2013). سازمان بهداشت جهانی کیفیت زندگی را به‌عنوان ادراک فرد از وضعیت زندگی در عرصه فرهنگ و نظام ارزشی که فرد در آن زندگی می‌کند و در ارتباط با اهداف، انتظارات و الگوها تلقی می‌کند (Ghaehri, Shojaei, 2016). کیفیت زندگی مفهومی با دامنه وسیع است که تحت تأثیر مجموعه‌ای گسترده از سلامت فیزیکی شخص، حالات روان شناخت، سطح استقلال روابط قرار دارد. در مجموع کیفیت زندگی دارای ابعاد مختلف فیزیکی، روانی و اجتماعی است که گستره وسیعی از طیف زندگی فرد را دربر می‌گیرد (Porzoor, Alizadeh Ghorade, Yaghubi, & Basharpour, 2016). کیفیت زندگی مفهومی پیچیده است که در هر دوره‌ی زندگی می‌تواند تحت تأثیر عوامل متعددی قرار گیرد و کاملاً فردی است و به درک شخصی هر فرد بستگی دارد که می‌تواند دامنه‌های عینی و ذهنی متعددی را در برگیرد (Esmaili & Esmaili, 2018).

کیفیت روابط زناشویی شامل همراهی، ارتباط خوب و فقدان تضاد است و همچنین توافق درباره موضوعات مهمی مانند تعامل و همکاری در فعالیت‌های مشترک و ابراز محبت به یکدیگر است که می‌تواند منتج به سازگاری و ارتباط مؤثر و خوب در زوجین گردد (Behbahani Mondani Zadeh & Homaei, 2020). کیفیت زندگی زناشویی به‌عنوان عملکرد یک ازدواج و موفقیت توصیف شده و در حال حاضر این بعد یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های اصلی و مهم تداوم، ثبات و پایداری در روابط زناشویی است (Barzegar & Samani, 2016). مطالعه‌ی روابط زوجین به روشن شدن چهارچوب‌های ساختاری که روابط زوجین در آن شکل می‌گیرد کمک می‌کند. کیفیت روابط زناشویی^۱ نقش اساسی در ارزیابی کیفیت کلی ارتباطات خانوادگی دارد و مفهومی چندبعدی است و شامل ابعاد گوناگون ارتباط زوجین مانند سازگاری، رضایت، شادمانی، انسجام و تعهد می‌شود (Drakhsan, 2019). کیفیت زندگی زناشویی بعد مهمی از زندگی خانوادگی است که بررسی آن از ابعاد مختلف حائز اهمیت فراوان است. از جمله اینکه رابطه سطوح بالاتر کیفیت زندگی زناشویی با پیامدهای مثبت زیادی از قبیل افسردگی کمتر و احساس سلامت بیشتر در مطالعات مختلف، تأیید شده است. کیفیت زندگی زناشویی نه تنها بر سلامتی و بهزیستی فرد بلکه بر روابط فرد با دیگران اثر دارد و کاهش آن در سطوح وسیع‌تر موجب جدایی همسران شده و پیامدهای منفی اقتصادی حاصل از آن نیز به وجود خواهد آمد. کیفیت زندگی زناشویی به‌طور خلاصه حضور جنبه‌های خوب زندگی و غیاب

جنبه‌های بد زندگی است اما در اینکه جنبه‌های خوب و بد زندگی شامل چه مواردی است توافق وجود ندارد. به‌عنوان مثال مطالعات نشان داده، خوب و بد در روابط همسران در جوامع مختلف متفاوت است. در کیفیت زندگی زناشویی ۳ فاکتور مثبت شامل رضایت زناشویی، ارتباطات و باهم بودن؛ و ۲ فاکتور منفی شامل مشکلات زناشویی و اختلاف نظرها نقش دارد (Modiri, 2018). یافته‌های پژوهش‌های مختلف نشان داده‌اند که کیفیت زندگی زناشویی نقش مهمی در رضایتمندی از زندگی و سازگاری زوجین دارد و با کاهش آن ناسازگاری در روابط افزایش و نارضایتی از زندگی بیشتر می‌شود و پیامدهایی مانند جدایی و طلاق، ناسازگاری‌های روان‌شناختی و پرخاشگری، سطح پایین کیفیت روابط بین فردی، اختلالات اضطرابی، سوءمصرف مواد و الکل، اعتیاد، اختلالات خوردن و خواب، افسردگی، خشونت و تنش و درگیری و حتی سرطان و بیماری‌های قلبی و جسمی را به دنبال خواهد داشت (Talebi, Etemadi, Bahrami, Fatehizade, Jazayeri, Fatemi, 2018).

مطالعات فراترکیبی که به معنی ترکیب یافته‌های مطالعات کیفی متعدد است، به‌منظور ایجاد تفسیر جدید و منسجم یافته‌ها می‌تواند به توسعه‌ی نظریه‌های متوسط بینجامد انجام می‌شود (Esmaili, Saedi & Ashktorab, 2014). به‌طورکلی بر اساس آنچه پیش‌تر بیان شد ضرورت نگرشی جامع و نظام‌مند به موضوع شناسایی و دسته‌بندی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی زناشویی بسیار دارای اهمیت است در نتیجه یافته‌های مطالعه‌ی حاضر درک مفهوم، ابعاد و عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی زناشویی را واضح‌تر می‌نماید. این پژوهش علاوه بر معرفی روش کیفی فراترکیب که روشی نوین و نظام‌مند برای شناسایی و دسته‌بندی عوامل است و می‌تواند مبنایی را برای مدیران و مسئولان کشوری در راستای تصمیم‌گیری‌های راهبردی برای تحکیم خانواده فراهم آورد. لذا هدف از این مطالعه، بررسی مؤلفه‌های کیفیت زندگی زناشویی و عوامل مؤثر بر آن به‌صورت فراترکیب است و می‌تواند به ایجاد درک عمیق از مفهوم کیفیت زندگی زناشویی منجر شود و یا نظریه‌های موجود در این زمینه را تکمیل کند.

روش

پژوهش حاضر با رویکرد کیفی و به روش تحلیل اسنادی و با استفاده از شیوه فراترکیب انجام شده است. فراترکیب با فراهم کردن نگرشی نظام‌مند برای پژوهشگران از طریق ترکیب پژوهش‌های کیفی مختلف به کشف موضوعات و استعاره‌های جدید و اساسی می‌پردازد و با این روش، دانش فعلی را ارتقا می‌دهد و دید جامع و گسترده‌ای را در زمینهٔ مسائل به وجود می‌آورد. نمونه موردنظر برای فراترکیب، از مطالعات کیفی

منتخب و بر اساس ارتباط آن‌ها با سؤال پژوهش تشکیل می‌شود. استفاده از روش فراترکیب برای کیفیت زندگی زناشویی بدین صورت است که برای یکپارچه‌سازی چندین مطالعه به‌منظور ایجاد یافته‌های جامع و تفسیری استفاده می‌شود. روش فراترکیب به‌عنوان روشی مناسب برای به دست آوردن ترکیب جامعی از این موضوع بر پایه‌ی ترجمه‌ی مطالعه‌های کیفی محدود استفاده شده است. همان‌طور که بیان شد، فراترکیب نوعی مطالعه ثانویه است که با هدف مرور ساختاریافته مطالعات کیفی که متمرکز بر مطالعه‌ی کیفی یافته‌های استخراج‌شده از مطالعه‌های با موضوع مرتبط و مشابه است. از طرفی فراترکیب، مرور یکپارچه‌ی ادبیات کیفی موضوع موردنظر نیست و لزوماً ادبیات موضوعی زیادی را درگیر نمی‌کند. همچنین، عصاره‌های از تفسیرهای مطالعه‌های مشابه نیز نیست، بلکه یکپارچه‌سازی تفسیر یافته‌های اصلی مطالعات منتخب به‌منظور ایجاد یافته‌های جامع و تفسیری است (Zimmer, 2006)؛ که حاکی از فهم عمیق پژوهشگر در این باب است؛ یعنی به‌جای ارائه خلاصه جامعی از یافته‌ها، یک ترکیب تفسیری از یافته‌ها را ایجاد می‌کند (Beck, 2009). فراترکیب با فراهم کردن یک نگرش نظام‌مند برای پژوهشگران از طریق ترکیب پژوهش‌های کیفی مختلف، به کشف موضوع‌ها و استعاره‌های جدید و اساسی می‌پردازد و با این روش، دانش فعلی را گسترش داده و یک دید جامع و هولوگرافیک را نسبت به مسائل به وجود می‌آورد. فراترکیب مستلزم این است که پژوهشگر بازنگری دقیق و عمیقی انجام داده و یافته‌های پژوهش‌های کیفی مرتبط را ترکیب کند. از طریق بررسی یافته‌های مقاله‌های اصلی پژوهش، پژوهشگران واژه‌هایی را آشکار و ایجاد می‌کنند که نمایش جامع‌تری از پدیده‌ی تحت بررسی را نشان می‌دهد (Zimmer, 2006).

نوبلت و هیر سه فاز اصلی انتخاب مطالعات، ترکیب ترجمه‌ها و ارائه ترکیب را برای فراترکیب و Sandelowski & Barros (2007) روشی هفت‌گامی را معرفی می‌کنند. به‌منظور محقق هدف مقاله محققان پژوهش‌های گذشته در حوزه کیفیت زندگی را در ایران مورد کنکاش قرار داده و در این راه از روش هفت مرحله‌ای ساندلوسکی و باروس استفاده شده است که مراحل مبسوط پیاده‌سازی روش فراترکیب به شرح زیر است:

مرحله اول: تنظیم سؤال تحقیق

برای تنظیم سؤال پژوهش از پارامترهای مختلفی مانند جامعه مورد مطالعه، چه چیزی، چه موقع و چگونگی روش استفاده می‌شود. در این پژوهش، سؤالات زیر مورد کنکاش قرار گرفت:

۱- چه مؤلفه‌هایی در کیفیت زندگی زناشویی نقش دارند؟

۲- کیفیت زندگی از چه ابعاد و اجزایی تشکیل یافته است؟

۳- ارتباط بین ابعاد چگونه است؟

مرحله دوم: مروری بر پیشینه به شکل نظام‌مند

در این مرحله جستجوی نظام‌مند بر مقالات منتشرشده در مجلات مختلف متمرکز شد و کیفیت زندگی زناشویی مرتبط انتخاب شد. حال به‌منظور پاسخگویی به سؤالات مطرح‌شده در مرحله اول اجرای فراترکیب، با استفاده از کلیدواژه‌های کیفیت زندگی زناشویی از پایگاه از جمله پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، بانک اطلاعات نشریات کشور و سیولیکا بین سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۸ صورت گرفته شد و به‌عنوان ملاک ورود مقالات قرار گرفت.

مرحله سوم: جستجو و انتخاب متون مناسب

در این گام، در هر بازبینی تعدادی از مقالات رد و کنار گذاشته شدند که این مقاله‌ها در فرایند فراترکیب موردبررسی قرار نگرفتند. به‌محض این که مقالات برای تناسب با پارامترهای مطالعه بررسی شد و با برنامه مهارت‌های ارزیابی حیاتی^۱، کیفیت روش‌شناختی مطالعه‌ها با هدف حذف تعدادی از مقالات ارزیابی شد. این برنامه دقت، اعتبار و اهمیت مطالعه‌ها را با تمرکز بر ۱۰ سؤال مشخص می‌کند که این سؤالات شامل: اهداف پژوهش، منطق روش، طرح پژوهش، روش نمونه‌برداری، جمع‌آوری داده‌ها، رابطه پژوهشگر و شرکت‌کننده، ملاحظات اخلاقی، دقت تجزیه و تحلیل داده‌ها، بیان واضح یافته‌ها، ارزش پژوهش؛ که بر اساس یک ملاک کمی بر اساس فرم تهیه‌شده مجموعه مقالات بررسی و ارزیابی می‌شوند. بر اساس مقیاس ۵۰ امتیازی روبریک، هر مقاله‌ای را که امتیازش کمتر از ۳۰ باشد حذف نمود. امتیازبندی به‌صورت ۰-۱۰ (ضعیف)، ۱۱-۲۰ (متوسط)، ۲۱-۳۰ (خوب)، ۳۱-۴۰ (خیلی خوب) و ۴۱-۵۰ (عالی) است (Kamali, 2017). در نتیجه در فرایند ارزیابی از تعداد ۲۰۶۹ مقاله، ۲۰۱۹ مقاله حذف و تعداد ۵۰ مقاله موردبررسی قرار گرفت که در جدول (۱) نشان داده شده است.

هدف از این گام حذف مقاله‌هایی است که پژوهشگر به یافته‌های ارائه‌شده اعتمادی نداشته باشد، بنابراین ممکن است مقاله‌ای که باید در ترکیب وجود داشته باشد را رد کند. شایان‌ذکر است که در

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

بسیاری از مقاله‌ها مناسب نبوده، به همین سبب بسیاری از آن‌ها در مراحل غربالگری حذف شده‌اند. برنامه مهارت‌های ارزیابی حیاتی ابزاری که معمولاً برای ارزیابی کیفیت مطالعه‌های اولیه پژوهش کیفی استفاده شد.

جدول ۱.

فرایند بررسی مقالات موردنظر

تعداد مقالات یافت شده ۲۰۶۹	
تعداد مقالات رد شده به خاطر تفاوت مفهومی ۲۷۵	تعداد مقالات رد شده به خاطر عنوان ۱۰۰۰
تعداد مقالات رد شده به خاطر روش ۲۷۰	تعداد مقالات رد شده به خاطر تفاوت در خردده مقیاس‌ها ۲۵۰
تعداد مقالات رد شده به خاطر در نظر گرفتن عواملی غیر از مسائل زناشویی ۲۴	تعداد مقالات رد شده به خاطر محتوا ۲۵۰
تعداد کل مقالات بررسی‌شده نهایی ۵۰	

مرحله‌ی چهارم: استخراج اطلاعات متون در سراسر فراترکیب، به‌طور پیوسته مقالات منتخب و نهایی شده، به‌منظور دستیابی به یافته‌های درون‌محتوایی مجزایی که در آن‌ها مطالعه‌های اصلی و اولیه انجام می‌شوند، چند بار مرور شد. در پژوهش حاضر، اطلاعات مقالات به‌صورت اطلاعات روش‌شناختی کلیدی مانند هدف پژوهش، روش، رویه‌ها و وسایل سنجش یادداشت و صورت‌بندی می‌شود و درنهایت صفحاتی که عوامل را اشاره کرده است؛ درج می‌شود (Arab, Ebrahimzadeh Pezeshki, Morovati Sharifabadi, 2015).

مرحله پنجم: تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی هدف فراترکیب ایجاد تفسیر یکپارچه و جدیدی از یافته‌ها است. این روش برای شفاف‌سازی مفاهیم، الگوها و نتایج در پالایش حالت‌های موجود دانش و ظهور مدل‌های عملیاتی و تئوری‌ها پذیرفته شده است (Finfgeld, 2003). در طول تحلیل، موضوعاتی جستجو شد که در میان مطالعه‌های موجود در فراترکیب پدیدار شده‌اند. این مورد به‌عنوان بررسی موضوعی شناخته می‌شود. به‌محض اینکه موضوع‌ها شناسایی و مشخص شدند، بررسی‌کننده یک طبقه‌بندی را شکل می‌دهد و طبقه‌بندی‌های مشابه و مربوط را در موضوعی قرار می‌دهد که آن را به بهترین گونه توصیف می‌کند. موضوع‌های اساس و پایه‌ای را برای ایجاد توضیحات، مدل‌ها و تئوری‌ها یا فرضیات کاری ارائه می‌دهند (Sandelowski & Barros, 2007). در پژوهش حاضر، ابتدا تمام عوامل استخراج‌شده از مطالعه‌ها به‌عنوان کد (مؤلفه‌ها) در نظر

گرفته‌شده و سپس با در نظر گرفتن مفهوم هر یک از این کدها، آن‌ها را در یک مفهوم مشابه (ابعاد) دسته‌بندی کرده تا به این ترتیب مفاهیم پژوهش شکل داده شود.

مرحله ششم: کنترل کیفیت

در روش فراترکیب، رویه‌های زیر را برای حفظ کیفیت در مطالعه در نظر گرفته شد:

۱. در سراسر تحقیق، تلاش شد تا با فراهم کردن توضیحات روشن و واضح برای گزینه‌های موجود در تحقیق گام‌های اتخاذشده برداشته شود؛
۲. برای پیدا کردن مقالات مرتبط از هر دو راهکار جستجوی الکترونیک و دستی استفاده شد.
۳. روش‌های کنترل کیفیت استفاده‌شده در مطالعه‌های تحقیق کیفی اصلی به کاربرده شده است.

مرحله هفتم: ارائه یافته‌ها

در این مرحله از روش فراترکیب، یافته‌های حاصل از مراحل قبل ارائه شده است. ۵۰ مقاله‌ی انتخاب‌شده از سوی پژوهشگر در مدت زمان ۳ ماه به دقت مورد بررسی قرار گرفت و اطلاعات مورد نیاز بر اساس هدف اصلی این مقاله که مؤلفه‌ها و ابعاد کیفیت زندگی زناشویی است؛ شناسایی شد. ترکیب یافته‌ها در ۳ سؤال دسته‌بندی شده که جدول شماره ۲ این طبقه‌بندی را نشان می‌دهد (Arab et al, 2015).

جدول ۲.

عوامل تشکیل‌دهنده کیفیت زندگی زناشویی

مفاهیم	مقوله
صادق بودن، توافق، علاقه، محبت، پای بندی به تعهدات، حل تعارض، امید و انگیزه، تصمیم‌گیری (Panahi & Fatehizadeh, 2014, Amini, & Heydari, 2016)	فردی
استقلال، قدرت تصمیم‌گیری، رضایت، رابطه حسنه، مهارت‌های صحبت کردن، گوش دادن توجه آمیز، پرهیز از سلطه‌گری (Kargar, Ghased, & Kimiaei, 2016)؛ Fathollahzadeh, Motahari, Nori, Mirsaifard, Kazemi, Saadati, & NavabiNejad, 2017 (Shirzad, & Soltaninejad, 2016)	بین فردی
مراقبت‌های بهداشتی، رفاه، امکانات رفاهی، تفریح، مسافرت (-) Abasi, Ayadi, Pirani & Padash, Fatehizadeh, Abedi, Karimisasi & Ahiaei, 2011. Montazeri, 2017 (Ezadikhah, 2013)	محیطی
کسب درآمد، شاغل بودن، خرید وسایل (توقعات) (Barzegar, & Samani, 2016)؛ Khodabakhshi Koolae, Azad, Navidian, Falsafinezhad, & Rahmatizadeh, 2015؛ Talebi, Etemadi, Bahrami, Fatehizade, Jazayeri, & Fatemi, 2018	اقتصادی
احساس اجتماعی بودن، کمک به دیگران، روابط عمومی، آشنایی با موانع ارتباط، نوع‌دوستی (Rajabi, Ghorbani, & Khojastemehr, Abasi, Ayadi, Pirani & Montazeri, 2017)؛ Yoosefi, Amani, & Hasanpur, 2017؛ Olia Zadeh, & Raeisi, 2017, 2011 (Karimisasi & Ahiaei, 2011)	فرهنگی- اجتماعی
اعتقادات مذهبی، قبول واقعیت‌های زندگی، تعهد (Padash, Fatehizadeh, Abedi, & Ezadikhah, 2013)؛ Talebi, Moazzen Jami, Mohammadi, & Fallahchai, 2018؛ Momeni Javid, & Etemadi, Bahrami, Fatehizade, Jazayeri, & Fatemi, 2018 (Shoakazemi, 2011)	معنوی- اعتقادی
صمیمیت شامل جسمانی و جنسی، زیبایی، ابزار محبت، ابزار احساسات، کنترل تکانه، رفتارهای مهرورزانه (Feizabadi, Shahsiah, Bahrami, Mohebi, & Tabarraei, 2012)؛ Zahrakar, & Nazari, 2016؛ Dizjani & Kharamin, 2016؛ Zare, Golmakani, Shareh & Shakeri, 2016؛ Adl, Shafi'Abadi & Pirani, 2017	عاطفی
تغییرات چهره، سلامتی جسمانی، بیماری مزمن (Abdi & Solhi 2014)؛ Pishnamazi, Kiani, Sohrabi, Jahani, Asiabar, Heravi Karimavi, Zaeri, & Norooz Zadeh 2012؛ Talebi, Etemadi, Bahrami, Mehrabian, Marashian, & Zaheri 2016 (Fatehizade, Jazayeri, & Fatemi, 2018)	سلامتی- جسمانی
همدلی، احترام، شناسایی افکار و خطای شناختی، الگوهای ارتباطی، سازگاری (Damreihani, Khajeh, Bahrami, Fatehizade, Behzadipour, & Tahmasebi 2017)؛ Ghaffari & Rezaei, 2013؛ Heidary 2017؛ Abedi, Sajadegan 2014	روان‌شناختی
چشم‌پوشی از خطای همسر، الگوی سنی، الگوی همسرگزینی، وابستگی به خانواده زن و وابستگی به خانواده شوهر (Valadkhani, Mahmoudpour, Farahbakhsh, & Salimi, 2017)	خانوادگی

روایی و پایایی مدل

مدل طراحی شده شامل ۱۰ مؤلفه است پس از تکمیل مراحل روش‌شناسی مؤلفه‌های کیفیت زندگی زناشویی ارائه شد. روایی مدل حاضر، از طریق روایی محتوا حاصل شده که این امر از دو جنبه صورت گرفته است. جنبه اول بر اساس پژوهش‌های قبلی و جنبه دوم بر اساس تشکیل گروه‌های کانونی (مشکل از ۴ نفر از خبرگان و صاحب‌نظران مشاوره خانواده) انجام گرفت. به منظور سنجش پایایی مدل طراحی از شاخص کاپا که در سال ۱۹۶۰ توسط کوهن مطرح شده، استفاده گردید.

جدول ۳.

وضعیت تبدیل کدها به مفاهیم

		نظر محقق		مجموع
		بله	خیر	
	بله	A=۱۰	B=۱	۱۱
نظر خبره	خیر	C=۳	D=۰	۳
	مجموع	۱۳	۱	۱۴

$$A + \frac{D}{N} = \frac{10}{14} = 0/714$$

=توافقات مورد مشاهده

ضریب کاپا و تحلیل آماری مبتنی بر آن اندازه‌ای عددی بین ۱- تا ۱+ است که هر چه به ۱+ نزدیک‌تر باشد بیانگر وجود توافق متناسب و مستقیم است. اندازه‌های نزدیک به ۱- نشان‌دهنده وجود توافق وارون و عکس و اندازه‌های نزدیک به صفر عدم توافق را نشان می‌دهد که وضعیت شاخص کاپا در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴.

وضعیت شاخص کاپا

توافق	مقدار عددی شاخص کاپا
بی‌اهمیت و ضعیف	کمتر از ۰/۲
متوسط	۰/۲۱-۰/۴
مناسب	۰/۴۱-۰/۶
معتبر	۰/۶۱-۰/۸
عالی	۰/۸۱-۱

$$\text{توافقات شانسی} = \frac{A+B}{N} \times \frac{A+C}{N} \times \frac{C+D}{N} \times \frac{B+D}{N} = \frac{11}{14} \times \frac{13}{14} \times \frac{3}{14} \times \frac{1}{14} = 0/0111$$

درصد اتفاق نظری که برحسب شانس انتظار می‌رود-درصد اتفاق نظر مشاهده شده

درصد اتفاق نظری که برحسب شانس انتظار می‌رود-۱ = کاپا

$$K = \frac{(0/714 - 0/0111)}{1 - 0/0111} = 0/71$$

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر تعیین مؤلفه‌های کیفیت زندگی زناشویی با روش فراترکیب است که یافته‌ها نشان داد که مؤلفه‌های فردی، بین فردی، محیطی، اقتصادی، فرهنگی-اجتماعی، معنوی-اعتقادی، عاطفی، سلامتی-جسمانی، روان‌شناختی و خانوادگی در کیفیت زندگی زناشویی نقش دارند که هرکدام از این مؤلفه‌ها و مقوله‌ها دربرگیرنده مفاهیم متعددی بودند که با مشخص شدن آن‌ها می‌توان آگاهی و شناخت جامعی برای بهبود زندگی زوجین ارائه داد و زمینه زندگی سالم و رضایتمندی را فراهم آورد. تعاملات منفی میان زوجین با کاهش جنبه‌های مثبت ازدواج مانند خوشنودی، تعهد، بی‌آلایشی و اعتماد در رابطه، احتمال طلاق را افزایش می‌دهد (Saeedpoor, 2018). Asghari & Sayadi, 2018). لذا استحکام بنیان خانواده و کیفیت زندگی زوجین همواره موردتوجه بوده و سلامت جامعه هم درگرو ثبات و پایداری خانواده است و زوال این نهاد پیامدهای ناگواری خواهد داشت و شناسایی مؤلفه‌های کیفیت زندگی می‌تواند موجبات ثبات در خانواده‌ها و جامعه را در پی داشته باشد و به‌عنوان عاملی مؤثر برای موفقیت و رشد افراد و خانواده‌ها و جامعه دانست. درنتیجه پژوهش حاضر با هدف ترکیب مطالعات مؤلفه‌های کیفیت زندگی زناشویی زوجین انجام شد، بدین منظور از رویکرد کیفی و رویکرد فراترکیب به بررسی مطالعات انجام‌شده در بازه زمانی بین سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۸ به تبیین مؤلفه‌های کیفیت زندگی زناشویی پرداخته که این مؤلفه‌ها در ده مقوله طبقه‌بندی شده است. با توجه به نتایج به‌دست آمده می‌توان گفت که عوامل متعدد در کیفیت زندگی زناشویی مؤثر هستند که شناسایی هرکدام از این عوامل جهت برنامه‌ریزی درست در سلامت و کیفیت زندگی نقش دارد و زمینه بهداشت خانواده و جامعه را فراهم می‌آورد.

در بعد بین فردی می‌توان گفت که همراهی و همگامی زوجین در زندگی مشترک به آن‌ها احساس نزدیکی و ارزشمندی می‌دهد همچنین باعث ایجاد هم‌حسی در آن‌ها می‌شود و باوجود این یکدلی در زوجین ایجاد امنیت و اعتماد ایجاد و آرامش و رضایت در زندگی را موجب و درنهایت باعث کیفیت زندگی زناشویی می‌گردد (Salari Zare, Goudarzi, Zandi, & Karimisan, 2019). همچنین بالا بردن توان برقراری روابط عاطفی و ابراز هم‌دلی،

کنش وری سازمان‌یافته‌ی فرد را افزایش می‌دهد که این وضعیت زمینه برقراری روابط اجتماعی سالم و موفق را فراهم می‌سازد؛ همچنین تشخیص و تفکیک هیجانات، با بالا بردن خودآگاهی هیجانی در خود و دیگران، نحوه گوش دادن فعال و همدلی و در نتیجه مساعد کردن زمینه ایجاد روابط جدید و حفظ روابط مؤثر گذشته می‌تواند در کیفیت زندگی زناشویی مؤثر باشد. در تبیین دیگر می‌توان گفت که آموزش مهارت‌های گفتگو، گوش دادن همدلانه و حل تعارض در فرایند غنی‌سازی روابط در هم‌آوایی و همفکری به زوج‌ها کمک می‌کند و باعث حفظ فضای عاطفی مثبت، از خودگذشتگی و کاهش خشم و پرخاشگری می‌گردد و در نتیجه منجر به کیفیت در زندگی زناشویی می‌گردد (Ghadampour, Yousefvand & Radmehr, 2018).

در بعد معنوی اعتقادی می‌توان گفت که بدون ایمان به خدا، انسان در این جهان مادی محدود است، ولی با ایمان به خدا، به منبع علم، حکمت، قدرت، عزت، لطف و رحمت بی‌انتهای او متصل شده، به طوری که همه چیز را از او می‌طلبد و از هیچ کس و هیچ چیز نگرانی و اضطرابی ندارد. از این رو امام صادق (ع) فرمود، خداوند ایمان را امنیتی برای انسان قرار داد که اگر در قله کوهی تنها باشد، ترس و وحشتی نداشته باشد. بر اساس ایمان به خدا، دلهره، نگرانی و نارضایتی که بسیاری از انسان‌ها در معرض ابتلای به آن هستند، کاهش یافته و یا از بین می‌رود (Arab Bafrani, Kajbaf & Abedi, 2013). همچنین توکل به خدا عامل تقویت‌کننده روانی و یکی از مؤثرترین مقابله‌های مذهبی است. در تحقیقات روان‌شناختی نیز توکل به خدا یکی از مقابله‌های مذهبی دانسته شده است. افرادی که به خدا توکل ندارند و خود را به نیروی بی‌پایان الهی متصل نمی‌دانند، نیروها و توانمندی‌هایشان محدود است. بدین جهت، در مواجهه با مشکلات خود را ناتوان می‌بینند و نیرویی را در خود نمی‌بینند تا به آن اعتماد کنند، اما متوکلان امید به پشتیبانی خداوند دارند و اعتماد به نفس بالایی خواهند داشت (Emami, Rahimi, Ahmadi & Khaledian, 2020). از طریق معنویت احساسات و عواطف خود را کنترل کنند، با استفاده درست از آن‌ها، کارهای خود را ساده‌تر و راحت‌تر انجام دهند و به جای ارضای امیال و هوس‌های خود، در جهت اهداف خود حرکت نمایند و همچنین از طریق آموزش معنویت افراد در راه رسیدن به اهداف خود، به عمیق‌ترین ارزش‌ها و علایق خود توجه کنند و از آن‌ها برای بهبود عملکرد و مقاومت در برابر مشکلات استفاده نمایند که این نیز می‌تواند تبیینی برای این یافته‌ها باشد. در بعد عاطفی می‌توان بیان نمود که الگوی ارتباط مؤثر و روابط سازنده به‌طور کاملاً طبیعی به دلیل افزایش احتمال مسئله‌گشایی و حل مسئله و کاهش احساسات و عواطف منفی ناشی از ناتمام ماندن حل مشکلات، کیفیت روابط را بهبود می‌بخشد در نتیجه طبیعی است زوج‌هایی که از تعامل و روابط سازنده

برخورد دارند و به گونه منطقی و به‌دوراز توقعات بیجا و همچنین اجتناب و پرهیز غیرمنطقی از بحث و جدل و تعارض با هم در تعامل و ارتباط هستند، کیفیت زندگی زناشویی بالاتری را تجربه کنند (Barzegar & Samani, 2016). در بعد روانی جسمانی می‌توان بیان نمود که زوجین موفق به لحاظ ظاهری برای یکدیگر جذابیت دارند و بعد ظاهری و جسمانی و جذابیت و آراستگی ظاهری باعث گرایش و تمایل زوجین نسبت به همدیگر می‌شود که این نیز می‌تواند زمینه کیفیت زندگی زناشویی را فراهم آورد (Salari Zare et al, 2019). در بعد روان‌شناختی می‌توان گفت که داشتن خلق مثبت و روحیه شاد و چهره شاداب در خانه، نگرش مثبت زوجین را از یکنواختی زندگی مشترک جدا کرده و زندگی مشترک را سرزنده و پویاتر و باکیفیت‌تر می‌کند، همچنین داشتن پختگی و سلامت روانی زمینه‌ای را برای رفتار بالغانه زوجین و مدیریت مسائل و چالش‌ها فراهم می‌آورد که همه این موارد زمینه‌ساز کیفیت زندگی زناشویی می‌باشند؛ همچنین می‌توان گفت که زوجین با شناسایی ابعاد شخصیتی خود و طرف مقابل و خودشناسی و شناخت همسر و اشراف بر نقاط ضعف و قوت خود و همسر چالش‌های پیش رو در زندگی مشترک را پیش‌بینی می‌کنند و زمینه را برای سازگاری یکدیگر هموار و در زمینه منجر به کیفیت در زندگی زناشویی می‌گردد (Salari Zare et al, 2019). در بعد محیطی و اقتصادی می‌توان بیان نمود که مراقبت‌های بهداشتی، رفاه، امکانات رفاهی، تفریح، مسافرت و کسب درآمد و تأمین امرارمعاش زندگی می‌تواند انتظارات افراد را تعدیل و زمینه خوشنودی و لذت از زندگی و سرور و شادی را فراهم نماید و حواشی و چشم و هم‌چشمی را کم و زمینه کیفیت زندگی زناشویی را فراهم نماید.

در بعد فرهنگی-اجتماعی می‌توان بیان کرد که چشم‌پوشی از خطا و غنی‌سازی روابط در خانواده به برآوردن تمایلات عشق، دلسوزی، تعلق، وفاداری و اعتماد کمک می‌کند که برآورده شدن این تمایلات به‌عنوان یک کارکرد روانی-اجتماعی در روابط زناشویی می‌تواند جو مراقبتی پایدار، از خودگذشتگی، عشق، صمیمیت، عزت‌نفس و رشد روانی خانواده را تقویت نماید (Ghadampour et al, 2018). در بعد خانوادگی می‌توان بیان نمود که هنگامی که فرد قادر به بخشش باشد و در روابطش صمیمیت و عشق‌ورزی داشته باشد، حرمت، کرامت و شأن و منزلت همسرش را حفظ نموده و کیفیت رابطه زناشویی و رضایت زناشویی بالا می‌رود و افرادی که قادر به بخشایشگری و عشق‌ورزی نسبت به همسر خود هستند اعتقاد بر تقدیس رابطه زناشویی خود دارند و این توانایی به استحکام بیشتر رابطه زناشویی و افزایش صمیمیت و کیفیت زندگی زناشویی می‌انجامد (Daghaghele, Asgari & Heidari, 2012).

ارائه‌ی مدلی جامع که بتواند با روشی نظام‌مند و جامع ضمن شناسایی مؤلفه‌های کیفیت زندگی زناشویی را برای استفاده از روش‌های مبتنی بر پویایی سیستم ایجاد کند، یافت نشد که از این دیدگاه این پژوهش می‌تواند نقش به‌سزایی را در انجام تحلیل‌های دقیق و علمی از سوی کارشناسان و مشاوران و پژوهشگران این حوزه به ارمغان آورد. این پژوهش محدودیت‌های را نیز به خود دیده است که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به نبود نرم‌افزاری تخصصی در زمینه متن‌کاوی در مقالات فارسی برای فیلتر کردن تعداد مقالات به‌صورت الکترونیک اشاره کرد. پیشنهاد می‌گردد جهت بررسی دقیق‌تر هرکدام از این مؤلفه‌های مربوط به کیفیت زندگی زناشویی از روش‌های دیگر از جمله فرا تحلیل و انجام تحلیل ممیزی استفاده گردد. همچنین پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده متغیرهای دیگری که با کیفیت زناشویی در ارتباط می‌باشند مانند مقدس دانستن ازدواج و کارکرد و ساختار خانواده با استفاده از روش کیفی مورد بررسی قرار گیرند.

مشارکت نویسندگان

در این مطالعه با توجه به روش پژوهش که فراترکیب بود تمامی نویسندگان در امر مرور، جمع‌آوری، نگارش و تحلیل و جمع‌بندی مشارکت داشتند.

منابع مالی

این مطالعه با هزینه شخصی محققان انجام شد.

دسترسی به مواد و داده‌ها

در این پژوهش از پژوهش‌های قبلی استفاده شد. این مقالات از طریق گوگل، آرشيو مجلات و سایت جهاد دانشگاهی به‌آسانی در دسترس محققان قرار دارد.

رضایت برای انتشار

نویسندگان از انتشار این مقاله رضایت کامل دارند

تصریح درباره تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که این اثر پژوهشی هیچ‌گونه تضادی با منافع فرد، گروه یا سازمانی ندارد.

References

- Abasi, M., Ayadi, N., Pirani, Z., & Montazeri, Z. (2017). The Effect of Cognitive Rehabilitation on Social Well-Being, Quality of Life and Marital Satisfaction of Nurses. *Iran J Health Educ Health Promot*, 5 (3), 231-239. [\[Link\]](#). [Persian].
- Abdi, N., & Solhi, M. (2014). Quality of life in postmenopausal women in Tehran. *Iran J Health Educ Health Promot*, 2 (2), 87-96. [\[Link\]](#). [Persian].
- Adl, H. A., Shafi'Abadi, A., & Pirani, Z. (2017). The Effectiveness of Group Therapy based on Quality of Life on Marital Intimacy in Infertile Women. *J Arak Uni Med Sci*, 19 (10), 59-71. [\[Link\]](#). [Persian].
- Afroz, G A. (2020). The Transcendent Family in the Shadow of Fulfillment of Emotional Rights. *QJFR*, 17(1), 11-20. [\[Link\]](#). [Persian].
- Amini, M., & Heydari, H. (2016). Effectiveness of Relationships Enrichment Education on Improvement of Life Quality and Marital Satisfaction in Married Female Students. *J Educ Community Health*, 3(2), 23-31. [\[Link\]](#). [Persian].
- Arab Bafrani, H. R., Kajbaf, M. B., & Abedi, A. (2013). Efficacy of teaching spirituality on the couples' Marital Adjustment. *Journal of Islamic Studies and Psychology*, 7(12), 95-112. [\[Link\]](#). [Persian].
- Arab, S., Ebrahimzadeh Pezeshki, R., & Morovati Sharifabadi, A. (2015). Designing a Meta-Synthesis Model of Factors Affecting Divorce by Systematic Review of Previous Studies. *Irje*, 10 (4), 10-22. [\[Link\]](#). [Persian].
- Barzegar, E., & Samani, S. (2016). The Meditating Role of Intimacy in the Association between Communication Patterns and Quality of Married Life. *Journal of woman & society*, 7(2), 115-128. [\[Link\]](#). [persian].
- Beck, J. (2002). Mthering multiples: A meta-synthesis of the qualitativereserch.MCN. *Teh American Juornal of Maternal/child Nursing*, 27(4), 214-221. [\[Link\]](#).
- Behbahani Mondani Zadeh, A., & Homaei, R. (2020). The Relationship Stigma Infertility and Psychological Distress with Quality of Marital Relationship through the Mediation of Meta-Emotion in Infertile Women. *Journal of Family Research*, 16(1), 55-76. [\[Link\]](#). [Persian].
- Behnam Vashani, H. R., Vahedian Shahroudi, M., & Jafarzade Fakhari, M. (2010). THE QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY IN SABZEVAR, IRAN. *Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*, 17(3), 213-217. [\[Link\]](#). [Persian].
- Daghaghele, F., Asgari, P., & Heidari, A. R. (2012). The relationship between forgiveness, love, intimacy and marital satisfaction. *Journal of Social Psychology*, 7(24): 57-69. [\[Link\]](#). [Persian].
- Damreihani, N., Behzadipour, S., & Tahmasebi, S. (2017). Evaluation of the Efficacy of Emotionally Focused Group Therapy on Marital Satisfaction and Quality of Life in the

- Women Undertake Mastectomy. *Iranian Journal of Surgery*, 25(3), 78-88. [\[Link\]](#). [Persian].
- Dizjani, F., & Kharamin, S. (2016). Reality Therapy Effect on Marital Satisfaction and Women's Quality of Life. *Armaghane danesh*, 21 (2), 187-199. [\[Link\]](#). [Persian].
- Drakhshan, D. (2019). The effectiveness of mindfulness training on marital quality of life and marital adjustment of methadone maintenance (MMT) addicts in Shahrekord. *Journal of Recent Advances in Psychology, Educational Sciences and Education*, 2(12), 12-30. [\[Link\]](#). [Persian].
- Emami, M., Rahimi, F., Ahmadi, Y., & Khaledian, M. (2020). The effectiveness of training of spirituality based on Islamic Teachings on improving resiliency in married students. *Journal of Social Psychology*, 7(53), 59-68. [\[Link\]](#). [Persian].
- Esmaili, R., & Esmaili, M. (2018). Quality of life in the elderly: A meta-synthesis. *J Res Relig Health*, 4(2), 105- 116. [\[Link\]](#). [Persian].
- Esmaili, R., Saeedi, Z. A., & Ashktorab, T. (2016). Concept of elderly dignity in nursing perspective: a systematic review. *Medical History Journal*, 5(17), 11-36. [\[Link\]](#). [Persian].
- Fathollahzadeh, N., Mirsaifard, L. S., Kazemi, M., Saadati, N., & NavabiNejad, S. (2017). Effectiveness of marital life enrichment based on Choice Theory on quality of marital relationship and couples' intimacy. *Journal of Applied Psychology*, 113, 353-372. [\[Link\]](#). [Persian].
- Feizabadi, S., Zahrakar, K., & Nazari, A. M. (2016). THE EFFECTIVENESS OF QUALITY OF LIFE THERAPY ON MARITAL BURN OUT. *Stud Med Sci*, 27 (9), 782-790. [\[Link\]](#). [Persian].
- Finfgeld D. L. (2003). Meta synthesis: The state of the art—so far. *Qualitative Health Research*, 13(7), 893-904. [\[Link\]](#).
- Ghadampour, E., Yousefvand, L., & Radmehr, P. (2018). The efficacy of training program of relationship enrichment on the perception of self- sacrificing behaviors of one and one's husband and ambiguity tolerance among female students. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 7(2), 106-125. [\[Link\]](#). [Persian].
- Ghaffari, M., & Rezaei, A. (2013). Correlation of marital satisfaction and quality of life with life skill and obsessive-compulsive tendency among Payam-e-Noor University students. *MEDICAL SCIENCES*, 23 (2), 140-147. [\[Link\]](#). [Persian].
- Ghaheeri, A., Shojaei Shahrokhabadi, M., Zayeri, F., Maroufizadeh, S., & Karimi, M. (2016). Relationship among life satisfaction, anxiety and fertility quality of life in women. *Koomesh*, 17 (4), 957-965. [\[Link\]](#). [Persian].
- Hamid, N., Eydi Baygi, M., & Dehghani, M. (2012). The Effect of Religious-Based Cognitive Behavior Therapy on Marital Adjustment and Mental Health. *Journal of Studies in Islam and Psychology*, 6(10), 85-103. [\[Link\]](#). [Persian].
- Hasanzadeh Pashang, S., Dabir Moghadam, M., Sharifian, M., & Saffarinia, M. (2014). The effectiveness of Couple's Communication Program Training on life quality and marriage

- intimacy among unsatisfied women from married life in Tehran city. *Quarterly Journal of Psychological Studies*, 10(3), 47-78. [Link]. [Persian].
- Heidary, M. (2017). Examining the Multi Relationships among Life Satisfaction, Marital Satisfaction and Sexual Satisfaction with the Life Quality Improvement of Married Women in Abadeh City. *Journal of woman & society*, 8(4), 205-228. [Link]. [Persian].
- Kamali, Y. (2017). THE METHODOLOGY OF META SYNTHESIS AND IMPLICATIONS FOR PUBLIC POLICY. *Politic Quarterly*, 47(3), 721-736. [Link]. [Persian].
- Kargar, M., Ghased, F., & Kimiaei, S. A. (2016). The effectiveness of marital communication skills training on quality of life and marital satisfaction of conflicting couples. *Journal of Cultural - Educational Women and Family*, 11(36), 123-141. [Link]. [Persian].
- Karimi, M., Donyavi, V., Rahnejat, A. H., & Kianimoghadam, A. (2017). Relationship spirituality with loving style and couple's communication pattern. *NPWJM*. 5 (15), 44-52. [Link]. [Persian].
- Karimisani, P., & Ahiaei, K. (2011). Presenting a Model for Married Life Quality Based on Pre-marriage Predictive Factors among Tabriz Couples. *Journal of woman & study of family*, 4(13), 61-86. [Link]. [Persian].
- Keshavarz, H., Ghanbarian, E., Eskandari, N., & Saeedi, M. (2020). The effectiveness of mindfulness-based cognitive therapy on the life quality and the desire for divorce in newly married couples. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 9(2), 31-52. [Link]. [Persian].
- Khajeh, A., Bahrami, F., Fatehizade, M., Abedi, M. R., & Sajadeyan, P. (2014). The Effect of Happiness Training Based on Cognitive Behavioral Approach on Quality of Marital life in Married Males and females. *Knowledge & Research in Applied psychology*, 14 (53), 11-21. [Link]. [Persian].
- Khodabakhshi Koolae, A., Azad, M., Navidian, A., Falsafinezhad, M., & Rahmatizadeh, M. (2015). The relationship between employment of male doctors with marital satisfaction and life quality of their wives. *IJNR*, 10 (3), 89-99. [Link]. [Persian].
- Kianipour, F., & Aminiha, A. (2020). The effectiveness of emotion- focused couple therapy on emotional divorce and the quality of the relationship with the spouse's family. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 9(2), 195-212. [Link]. [Persian].
- Moazzen Jami, A., Mohammadi, K., & Fallahchai, R. (2018). Prediction of Marital Quality Based on Spiritual Orientation. *JRH*, 5(2), 31-40. [Link]. [Persian].
- Modiri, F. (2018). Study of The Marital Quality and it's Affecting Socio-Economic Factors. *Journal of Family Research*, 14(55), 363-382. [Link]. [Persian].
- Momeni Javid, M., & Shoaakazemi, M. (2011). The study of couple psychotherapy on recovery quality of life in traumatic couple of infidelity in Tehran. *J Research Health*, 1 (1), 54-63. [Link]. [Persian].

- Motahari, S., Nori, M., Shirzad, M., & Soltaninejad, A. (2016). Prediction of Marital Satisfaction on the Quality of Life of Students of Allameh Tabatabai and Imam Hussein (AS) Universities. *Iran J Health Educ Health Promot*, 3 (4), 360-369. [\[Link\]](#). [Persian].
- Nashahbazi, A., Ghazanfari, F., & Haghhighikermanshahi, M. (2014). The role of marriage forgiveness and education in predicting quality of life among the women. *Journal of health breeze*, 3(2), 51-59. [\[Link\]](#). [Persian].
- Olia Zadeh, M., & Raeisi, Z. (2017). Effectiveness of Solution-oriented Teaching on Marital Conflicts and Life Quality in Couples in Isfahan. *Journal of community health*, 11(3), 1-10. [\[Link\]](#). [persian].
- Padash, Z., Fatehizadeh, M., Abedi, M. R., & Ezadikhah, Z. (2013). The effect of quality of life therapy on marital satisfaction. *Journal of Research in Behavioural Sciences*, 10 (5), 363-372. [\[Link\]](#). [Persian].
- Panahi, E., Fatehizadeh, M. (2014). Studying the Relationship between Factors of Psychological Capital and Marital Life Quality among Couples of Isfahan. *Journal of woman & society*, 5(1), 139-155. [\[Link\]](#). [Persian].
- Perrotti, A., Ecartot, F, Monaco, F., Dorigo, E., Monteleone, P., & Besch, G. (2019). Quality of life 10 years after cardiac surgery in adults: a long-term follow-up study. *Health and Quality of Life Outcomes*, 17(86), 1160-1167. [\[Link\]](#)
- Pishnamazi, N., Kiani Asiabar, A., Heravi Karimavi, M., Zaeri, F., & Norooz Zadeh, R. (2012). Quality of life in burn patients. *Payesh*, 11 (1), 103-110. [\[Link\]](#). [Persian].
- Porzoor, P., Alizadeh Ghorade, J., Yaghuti, H., & Basharpour, S. (2016). Effectiveness of Positive Psychotherapy in Improving Opiate Addicts' Quality of Life. *Journal of research on addiction*, 9(35), 137-148. [\[Link\]](#). [persian].
- Rajabi, G., Ghorbani, F., & Khojastemehr, R. (2011). A Study of the Relationship of Gender Ideology, Marital Roles, Emotional Intelligence with Quality of Life in the Married Employees of Government Offices in Shiraz. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 1(1), 39-53. [\[Link\]](#). [Persian].
- Razavi, H., Jazayeri, R. S., Ahmadi, S. A., & Etemadi, O. (2019). Comparison of the Effect of Premarital Preparation Program Based on Olson Model and Indigenous Premarital Counseling Package on Problems During Engagement. *Journal of Family Research*, 15(2), 181-195. [\[Link\]](#). [Persian].
- Saeedpoor, F., Asghari, F., & Sayadi, A. (2018). Comparison the effectiveness of Bowen family therapy approach and McMaster's model on intimacy, cognitive emotion regulation and family function in couples who exposed to divorce. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 8(2), 191-214. [\[Link\]](#). [Persian].
- Salari Zare, Z., Goudarzi, M., Zandi, F., & Karimisani, P. (2019). Transcending previous research to achieve the components of successful marriage in Iran. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 20(4), 24-36. [\[Link\]](#). [Persian].

- Sanai, B., Davarniya, R., Bakhtiari Said, B., & Shakarami, M. (2015). The Effectiveness of Solution-Focused Brief Therapy (SFBT) on Reducing Couple Burnout and Improvement of the Quality of Life of Married Women. *Armaghane danesh*, 20 (5), 416-432. [\[Link\]](#). [Persian].
- Sandelowski, M., & Barros, J. (2007). Handbook for synthesizing qualitative research. Springer publishing company Inc. [\[Link\]](#).
- Shahsiah, M., Bahrami, F., Mohebi, S., & Tabarra, Y. (2012). Correlation between Mental Well-Being and Marital Life Quality of Couples. *Qom Univ Med Sci J*, 5 (4), 61-67. [\[Link\]](#). [Persian].
- Sohrabi, A., Jahani, A., Mehrabian, T., Marashian, F., & Zaheri, S. (2016). The Relationship between Quality of Life and Stress, and Marital Satisfaction in Females with Migraine Headaches in Ahvaz City. *MCS*, 3 (2), 115-122. [\[Link\]](#). [Persian].
- Tahery, N., Kamangar, S., Cheraghian, B., Mousavi, S. Z., & Solaimanzadeh, M. (2013). Evaluation of quality of life of hemodialysis patients. *Journal of Knowledge and Health*, 8(3), 119-124. [\[Link\]](#). [Persian].
- Talebi, M. A., Etemadi, O., Bahrami, F., Fatehizade, M., Jazayeri, R., & Fatemi, R. (2018). Phenomenological Analysis of Factors Affecting Quality of Marital Life in the Iranian Couples with POW Experience: A Qualitative Study. *Clinical Psychology Studies*, 8(30), 27-64. [\[Link\]](#). [Persian].
- Valadkhani, M., Mahmoudpour, A., Farahbakhsh, K., & Salimi, B. (2017). The Effects of Partner-Selection Patterns, Marriage Age, and Age Differences between Spouses on Marital Quality of Married Women in Tehran. *Clinical Psychology Studies*, 7(25), 173-190. [\[Link\]](#). [Persian].
- Yoosefi, N., Amani, A., & Hasanpur, M. (2017). The Effectiveness of group counseling based on Satir communication approach on quality of life, marital conflict and satisfaction in women in the exchanging marriage, flee marriage and normality marriage. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 6(1), 98-119. [\[Link\]](#). [Persian].
- Zare, Z., Golmakani, N., Shareh, H., & Shakeri, M. H. (2016). Survey of Relationship between Sexual Self-efficacy and Sexual Life Quality with marital Satisfaction in Primiparous Women after Childbirth. *Beyhagh*, 21(37), 1-10. [\[Link\]](#). [Persian].
- Zimmer L. (2006). Qualitative meta-synthesis: a question of dialoguing with texts. *Journal of Clinical Nursing*, 53(3), 311-318. [\[Link\]](#).